

**ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA,
INŽINIERSKA 24, KOŠICE**

**Školský vzdelávací program
pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho
postihnutia pre primárne
vzdelávanie**

Školský vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Motto: „Zo školy by mal človek odísť ako harmonická osobnosť,...“
(A. Einstein)

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania ISCED 1- primárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia: 9 rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma : denná

Druh školy: základná

Predkladateľ:

Názov školy : Špeciálna základná škola, Inžinierska 24, Košice

IČO: 31986048

Riaditeľ školy : Mgr. Renáta Oršulová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Angelika Kacerová

Zriaďovateľ:

Názov : OÚ Košice

Adresa: Komenského 52, 041 26 Košice

Kontakty:

Tel: 055/6435724, 055/6432349

e-mail: szsinzinierska@stonline.sk

web: www.szsinke.sk

Platnosť dokumentu : od 1.9.2016

Školský vzdelávací program pre prípravný, 1., 2., 5., 6. ročník prerokovaný v Pedagogickej rade **dňa 26.08.2016**

Školský vzdelávací program pre prípravný, 1., 2., 5., 6. ročník prerokovaný v Rade školy **dňa 19.10.2016**

Školský vzdelávací program pre 3. a 7. ročník prerokovaný v Pedagogickej rade **dňa 24.08.2017**

Školský vzdelávací program pre prípravný, 3. a 7. ročník prerokovaný v Rade školy **dňa 11.10.2017**

Školský vzdelávací program pre 4. a 8. ročník prerokovaný v Pedagogickej rade **dňa 28.08.2018**

Školský vzdelávací program pre 4. a 8. ročník prerokovaný v Rade školy **dňa 09.10.2018**

Školský vzdelávací program pre 9. ročník prerokovaný v Pedagogickej rade **dňa 02.09.2019**

Školský vzdelávací program pre 9. ročník prerokovaný v Rade školy **dňa 17.10.2019**

Podpis riaditeľa:

OBSAH	4
ÚVOD	6
1 Charakteristika školy.....	7
1.1 Veľkosť školy.....	7
1.2 Charakteristika žiakov.....	7

1.3	Vyučovací jazyk	8
2	Charakteristika, špecifika a dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania	8
2.1	Špecifiká výchovy a vzdelávania	8
2.2	Dĺžka výchovy a vzdelávania	9
3	Podmienky prijímania	9
4.	..Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu	
	o získanom vzdelaní	9
5.	Požiadavka na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov.....	10
6.	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	11
6.1	Hodnotenie žiakov	11
6.2	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov	11
6.3	Hodnotenie školy	12
A.	Školský vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	
	pre primárne vzdelávanie	13
1	Ciele výchovy a vzdelávania	14
2	Stupeň vzdelania	15
3	Profil absolventa	15
4	Vzdelávacie oblasti	16
5	Vzdelávacie štandardy	17
6	Učebné plány.....	17
6.1	Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie.....	18
7	Špecifiká výchovy a vzdelávanie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.....	19
8	Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	19
9	Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania	20
10	Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania	21
11	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	22
12	Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov	23
 Príloha A1		
	Obsah vzdelávania pre prípravný ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	24
	Obsah vzdelávania pre 1. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	61

Obsah vzdelávania pre 2. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	97
Obsah vzdelávania pre 3. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	133
Obsah vzdelávania pre 4. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	166
Obsah vzdelávania pre 5. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	167
Obsah vzdelávania pre 6. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	229
Obsah vzdelávania pre 7. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	275
Obsah vzdelávania pre 8. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	342
Obsah vzdelávania pre 9. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	

Úvod

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorý vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím.

Špeciálna základná škola, ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na

- a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

1. Charakteristika školy

Špeciálna základná škola, Inžinierska 24, Košice bola zriadená ako samostatná rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou dňa 21.6.1995. Na úseku školstva zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 94 ods. 2 písm. a) zákona č.

245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z. z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Sme plne organizovanou školou s 1. až 9. postupným ročníkom, s vyučovacím jazykom slovenským. Súčasťou školy je aj školský klub detí, ktorý zabezpečuje pre žiakov plniacich si povinnú školskú dochádzku výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania.

1.1 Veľkosť školy

Škola je umiestnená na sídlisku Terasa - MČ Košice I v Košiciach. Komplex budov školského areálu je situovaný uprostred sídliska. Nachádza sa v ňom množstvo zelene pôsobiacej na spríjemnenie pobytu žiakov v škole, ale aj v mimoškolskej popoludňajšej činnosti i pri práci v záujmových útvaroch. Škola má pomerne veľký, dobre udržiavaný areál s ihriskom, školskými pozemkami a veľkou telocvičňou. Neďaleko školy sa nachádza dopravné ihrisko, ktoré žiaci využívajú na dopravnú výchovu, pekný park s detským ihriskom, ktorý využívajú aj naši žiaci na plánované vychádzky počas výchovno-vzdelávacieho procesu a knižnica Nezábudka, s ktorou škola veľmi dobre spolupracuje počas celého školského roka.

1.2 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci s ľahkým, stredným, hlbokým a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia a žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím. Sú to žiaci zo spádovej oblasti Košice – Západ, Košice - mesto a Košice – okolie / Bukovec /. Prevažná časť žiakov je rómskeho etnika. Do školy sú zaradení aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí sú prijatí na základe diagnostikovania mentálnej retardácie a ktorým je možné poskytnúť dotáciu na školské potreby a stravu v zmysle Výnosu MPSVaR z decembra 2008.

Skúsenosti so vzdelávaním žiakov so zdravotným znevýhodnením sú v mnohých oblastiach veľmi pozitívne. Naši žiaci sa zúčastňujú rôznych súťaží – napr. športových, speváckych, výtvarných a literárnych, matematickej olympiády v rámci ŠZŠ, na ktorých dosahujú veľmi pekné umiestnenia a zároveň reprezentujú našu školu na verejnosti. Taktiež využívajú ponuku mimoškolskej činnosti, ktorú im poskytuje škola formou záujmových útvarov prostredníctvom vzdelávacích poukazov.

Školu navštevujú aj žiaci z tzv. **marginalizovaných rómskych komunít**.

Pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania týchto žiakov škola má vytvorené individuálne podmienky, pod ktorými rozumieme:

- vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva,
- úprava organizácie výchovy a vzdelávania – vyučovanie v blokoch, ako aj oboznámenie zákonného zástupcu žiaka s týmto programom,
- úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje, aby poskytovala dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti, brezbarierový prístup do pavilónu,
- využívanie špeciálnych učebných pomôcok,
- využívanie inovatívnych, špecifických metód a foriem práce počas výchovno-vzdelávacieho procesu, napr. projektové vyučovanie
- zapájanie týchto žiakov do záujmových útvarov

1.3 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

2. Charakteristika, špecifika a dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania

2.1 Špecifiká výchovy a vzdelávania

Organizácia výchovy a vzdelávania na našej škole prebieha:

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni)

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie čomu zodpovedá materiálno-technické a priestorové vybavenie našej školy.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

2.2 Dĺžka výchovy a vzdelávania

Špeciálna základná škola - variant A má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka; B, C variant má 10 ročníkov.

Povinná školská dochádzka je desaťročná, začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Žiakovi skonči plnenie povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania, alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕši 16.rok veku (§ 22 ods.1 zákon č. 245/2008).

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie v špeciálnej základnej škole až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku.

3. Podmienky prijímania

Podľa § 19 ods. 2 v zmysle zákona 245/2008 Z. z. povinná školská dochádzka je desaťročná a trvá najviac do konca šk. roka, v ktorom žiak dovŕši 16. rok veku.

O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa § 61 ods.1 Zákona 245/2008 Z. z. rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa. Pri prijímaní žiakov do špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím postupujeme aj v zmysle § 7 ods.1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách

4. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie

dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním ŠkVP pre žiakov s mentálnym postihnutím žiak získa primárne vzdelanie a na vysvedčení posledného ročníka v doložke sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“ Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“

V doložke vysvedčenia žiaka s mentálnym postihnutím sa uvádzajú aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním, ako napríklad vzdelávanie podľa IVP, variant

vzdelávacieho programu, podľa ktorého bol vzdelávaný; ak ukončil povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku aj ročník ukončenia povinnej šk. dochádzky.

5. Požiadavky na profesijný rozvoj a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov má veľký dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu na našej ŠZŠ. Škola má vypracovaný podrobný a konkrétny plán kontinuálneho vzdelávania, ktorý je súčasťou ročného plánu školy.

Ciele profesijného rozvoja:

- Udržiavať a zvyšovať kompetencie (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, finančnej gramotnosti.
- Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a zvládanie záťaží v školskom prostredí – rozvoj relaxačných zručností.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, tvorba pedagogickej dokumentácie, práca s modernými materiálnymi prostriedkami: interaktívna tabuľa, práca s PC, videotechnikou, výpočtovou technikou a pod.
- V edukačnom procese sa zamerať na spoluprácu s rodinami žiakov z marginalizovaných rómskych komunít, na multikultúrnu výchovu proti predsudkom a rasizmu a na premenu školy od tradičného vyučovania k aktívnemu učeniu sa žiakov.
- Zamerať sa na čitateľskú gramotnosť žiakov s využitím školskej knižnice.

ĎVPZ v súlade s platnou legislatívou by malo rešpektovať tieto princípy:

- Učitelia prejavujú veľký záujem o ďalšie vzdelávanie aj v súvislosti so Zákonom č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch, ktoré je súčasťou celoživotného vzdelávania v odbornej oblasti a v osobnostnom raste. V kolektíve pedagogickí

zamestnanci sa snažia o vzájomnú, efektívnu a ľudsky podporujúcu komunikáciu, spoluprácu a kooperatívne riešenie problémov.

- Ďalšie vzdelávanie je právom aj povinnosťou pedagogických zamestnancov a to za rovnakých podmienok.

6. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

6.1 Hodnotenie žiakov

➤ hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu. Pri hodnotení výsledkov práce žiaka postupujeme v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov
- požiadavkami na rozvoj kľúčových kompetencií
- obsahom vzdelávania vymedzeným v príslušných školských vzdelávacích programoch pre žiakov v A, B a C variante.

Cieľom hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

➤ hodnotenie prospechu – klasifikácia

Pri slovnom hodnotení a klasifikácii žiakov budeme vychádzať z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu, ktoré vydalo MŠ SR, ktorým je Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie v A, B a C variante. Tento metodický pokyn upravuje postup hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania žiakov súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

6.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov

Zabezpečuje harmonickú organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Základom pre hodnotenie zamestnancov sú:

- Pozorovania (hospitácie).
- Rozhovor.
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov vedením školy, ich samostatnosť a kreativita.
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Vzájomné hospitácie učiteľov.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (súťaže, prospech a v súvislosti s ním adekvátne vedomosti).

Cieľom kontroly je:

- zbieranie informácií
- pomoc pri odstraňovaní nedostatkov
- spoznávanie situácie v škole
- zovšeobecnenie skúseností na zlepšenie práce

Hodnotenie pedagogických zamestnancov za školský rok sa uskutočňuje každoročne v zmysle zákona o pedagogických zamestnancoch.

6.3 Hodnotenie školy

Pri hodnotení školy sa zameriame na:

- posúdenie toho, ako škola splňa ciele stanovené v Školskom vzdelávacom programe,
- informovanie rodičov a verejnosti o výsledkoch, ktoré dosahujú žiaci pri plnení úloh vyplývajúcich z ŠkVP.

Na objektívne hodnotenie budeme využívať: dotazníky pre učiteľov, rozhovory so žiakmi, rodičmi, učiteľmi, SWOT analýzu.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov.

A. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV
S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO
POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie(spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážene rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niest zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať.

2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním školského vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3 Profil absolventa

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre **žiakov** s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakol'ko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTÍ
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/ NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

6 Školské učebné plány

Školský učebný plán vymedzuje voliteľné (disponibilné) hodiny, ktoré sú konkretizované navýšením hodinovej dotácie existujúcim predmetom v ŠkVP.

(Tabuľka č.1)

6.1 Školský učebný plán – pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre prípravný, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

Tabuľka č.1

Školský učebný plán – A variant											
Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Prípravný ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		9	9	9	9	7	6	5	5	5
	rozvíjanie komunikačných schopností	7									
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2									
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5
	informatika						1	1	1	1	1
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1						
	fyzika								1	1	1
	chémia										1
	biológia								1	1	1
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3			
	dejepis								1	1	1
	geografia								1	1	1
	občianska náuka								1	1	1
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo						1	1	1	1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	3	3	4	4	5	5	6	6	6
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu.
3. V 5. až 9. ročníku sú vyučovacie hodiny predmetov: pracovné vyučovanie a telesná výchova delené. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá.
4. Predmet pracovné vyučovanie v 5. až 9. ročníku sa vyučuje v dvojhodinových až trojhodinových celkoch.
5. Predmet výtvarná výchova v 5. až 9. ročníku sa vyučuje jedna hodina týždenne.
6. Predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú v skupinách.

7 Špecifická výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálo-technické a priestorové vybavenie školy.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím. Žiaci v prípravnom ročníku a v B a C variante sa budú hodnotiť slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie prospechu.

8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) sa ustanovuje takto: prípravný a prvý ročník

6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

9 Personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

• Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, majú ukončené funkčné vzdelávanie
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov
- starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú pre tento ich rast podmienky,
- sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

• Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov
- preukazujú profesijné kompetencie, odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy

• Asistenti učiteľa

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracujú v triedach, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

• Vychovateľky

- zabezpečujú v štyroch oddeleniach ŠKD v popoludňajších hodinách pre žiakov odpočinok, prípravu na vyučovanie a zaujímavé využitie voľného času.

10 Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Dôležitou podmienkou výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je aj primerané priestorové vybavenie školy a materiálno-technické vybavenie učebných priestorov.

Priestorové vybavenie školy:

- a)** - kancelária riaditeľa a zástupcu riaditeľa školy,
– kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre príprav učiteľov a odkladanie pomôcok),

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- miestnosť na odloženie odevov, prezliekanie sa do pracovného odevu

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatne na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív

g) informačno-komunikačné priestory

- žiacka knižnica
- PC učebne pre žiakov s pripojením na Internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- triedy
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- telocvičňa,
- školské pozemky na PVC – pestovateľské práce

i) spoločné priestory

- školské budovy (3 pavilóny),
- školská jedáleň,
- školský dvor,
- priestory pre školský klub detí,

11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy sa postupuje v zmysle platnej legislatívy.

Na úseku BOZP je pozornosť sústredená predovšetkým na:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, ich pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky, vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontaktom na RZP, linku dôvery, políciu,
- zabezpečenie vhodného pitného a stravovacieho režimu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholických nápojov a používaniu iných omamných látok v škole a jej okolí,
- poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia na začiatku školského roka na jednotlivých predmetoch - zásady bezpečnosti sú zverejnené a voľne prístupné i v špeciálnych učebniach.

Štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, režim vyučovania pre žiakov so zdravotným znevýhodnením prebieha s ohľadom na vek žiakov nasledovne:

- v prvom až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov škola uplatňuje aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov,

zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním vo variante C a inými organizačnými formami.

Škola zabezpečuje :

- dozor nad žiakmi počas vyučovania ako aj v ŠJ,
- poučenie žiakov o BOZP a PO, zvlášť pri vyučovaní TEV a TSV, PVC,
- kontrola telocvičného náradia pred každou vyučovacou hodinou,
- odstraňovanie nedostatkov na základe kontrolnej činnosti

12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program (ŠkVP) pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe tohto vzdelávacieho programu, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre primárne vzdelávanie.

ŠkVP je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje edukácia. Je vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a s príslušným ŠVP. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie školy s ohľadom na potreby žiakov. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím všetkých voliteľných hodín.

Na vypracovaní ŠkVP sa podieľali všetci pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy a zverejní ho na prístupnom mieste.